

CYFRAITH AILGYLCHU YN Y GWEITHLE YNG NGHYMRU

Digwyddiadau Awyr Agored
8 Chwefror 2024

 Cymru yn ailgylchu
Wales recycles

Gweithredu ar
Hinsawdd Cymru
Climate
Action Wales

Cyfraith Ailgylchu yn y Gweithle yng Nghymru

Cynnwys

Cyflwyniad

Yr hyn mae'r gyfraith newydd yn ei gynnwys

Sut i baratoi

Y gefnogaeth sydd ar gael

Astudiaeth achos

Gwybodaeth ymarferol ar gyfer y gweminar

- Da chi, gofynnwch gwestiynau – defnyddiwch y botwm Q&A
 - Fe wnawn ateb cwestiynau ar y diwedd
 - Os bydd unrhyw gwestiynau nad ydym yn eu cyrraedd, byddwn yn anfon ymatebion ar ôl y gweminar
 - Byddwn yn rhannu recordiad o’r gweminar
 - Bydd copi o’r sleidiau ar gael (yn Gymraeg a Saesneg)
-

Ynglŷn â WRAP

- Sefydliad anllywodraethol sy'n gweithredu ar newid hinsawdd yw WRAP (the Waste and Resources Action Programme), sy'n gweithio'n fyd-eang ar fynd i'r afael ag achosion yr argyfwng hinsawdd a rhoi dyfodol cynaliadwy i'r blaned. Fe'n sefydlwyd yn y Deyrnas Unedig yn 2000; rydym yn gweithio mewn 40+ o wledydd erbyn hyn.
 - Yn gweithio ym mhedwar ban byd gyda llywodraethau, busnesau, a dinasyddion, a'n cenhadaeth yw gwneud y byd yn lle mwy cynaliadwy. Rydym yn tynnu pobl ynghyd, rydym yn gweithredu ar y ffeithiau, ac rydym yn sbarduno newid.
 - Rydym yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddarparu cymorth i roi'r gyfraith Ailgylchu yn y Gweithle newydd ar waith
-

Rheoliadau newydd – 6ed Ebrill 2024*

- Bydd angen i holl weithleoedd, fel busnesau, y sector cyhoeddus, ac elusennau, **wahanu eu deunyddiau ailgylchadwy** yn yr un modd ag y mae'r rhan fwyaf o aelwydydd yn ei wneud eisoes.
- **Gwaharddiadau ar waredu holl wastraff bwyd i garthffosydd** o eiddo annomestig.
- **Gwaharddiadau** ar fathau penodol o ffrydiau gwastraff **ailgylchadwy ar wahân** rhag mynd i **gyfleusterau llosgi a safleoedd tirlenwi**.

Mae'n berthnasol i holl gasglwyr a phroseswyr gwastraff ac ailgylchu sy'n rheoli gwastraff sy'n **debyg i wastraff domestig** o weithleoedd.

** Mae gan ysbytai (y GIG a phreifat) ddwy flynedd ychwanegol i gydymffurfio â'r gofynion gwahanu. Mae'r gwaharddiad ar waredu gwastraff bwyd i garthffosydd yn berthnasol o 6ed Ebrill 2024.*

Gwastraff sy'n debyg i wastraff domestig

- Deunyddiau gwastraff fel y rhai a geir mewn cartrefi domestig
- Fe'u cesglir o gartrefi fel arfer gan awdurdodau lleol
- Hefyd yn cynnwys nwyddau trydan gwastraff bach a thecstilau heb eu gwerthu

Nid yw'n cynnwys:

- Gwastraff adeiladu
- Gwastraff diwydiannol
- Gwastraff amaethyddol

Heblaw am ddeunyddiau gwastraff a ailgylchir yn gyffredin fel y rhai a geir mewn cartrefi domestig.

Pam?

- Mae Cymru eisoes yn dda iawn am ailgylchu yn y cartref, ac yn 1af ymhlith cenhedloedd y Deyrnas Unedig am ailgylchu o gartref – 65%.
- 3edd genedl orau'r byd am ailgylchu o gartref.
- Y nod yw sicrhau cyfraddau ailgylchu uchel ym mhob sector, nid o gartrefi'n unig.
- Gellid ailgylchu mwy na 70% o'r deunyddiau yn y ffrwd wastraff fasnachol.

Pam?

Mae ailgylchu'n lleihau allyriadau carbon

- Mae 45% o allyriadau carbon yn ganlyniad i'r nwyddau a brynwn
- Daw 90% o golled bioamrywiaeth a straen dŵr o echdynnu adnoddau

Mae cynyddu ailgylchu hefyd:

- yn cynyddu symiau ac ansawdd deunydd eilgylch y gall cynhyrchwyr yng Nghymru ei ddefnyddio, ac yn lleihau'r defnydd o ddeunyddiau crai;
 - yn cefnogi gweithleoedd i leihau eu gwastraff ac arbed arian, o bosibl;
 - yn helpu'r economi greu Cymru werddach.
-

Pam?

Bydd hyn yn galluogi system ailgylchu ble bynnag mae unrhyw un yn gweithio, yn gorffwys, neu'n chwarae.

PWY?

Yn cynnwys:

- eiddo amaethyddol;
- bariau a thai cyhoeddus;
- lletyai gwely a brecwast, gwestai;
- arosfannau bysiau, gorsafoedd rheilffordd, porthladdoedd, meysydd awyr, hofrenfeydd;
- meysydd gwerysilla a pharciau carafanau (ond nid carafanau unigol);
- cartrefi gofal, cartrefi gofal preswyl a chartrefi nyrsio;
- sinemâu;
- canolfannau cymunedol a neuaddau pentref;
- safleoedd adeiladu;
- sefydliadau addysg fel prifysgolion, colegau ac ysgolion;
- lleoliadau adloniant a chwaraeon, yn cynnwys canolfannau hamdden;
- ffatrioedd;
- setiau cynhyrchu ffilm a theledu awyr agored;
- modurdai ar gyfer cynnal a chadw a thrwsio cerbydau;
- canolfannau garddio;
- adeiladau treftadaeth;
- parciau a chyrchfannau gwyliau;
- ysbytai;
- llyfrgelloedd ac amgueddfeydd;
- swyddfeydd;
- marchnadoedd awyr agored;
- fferyllfeydd, meddygfeydd doctoriaid, deintyddfeydd, swyddfeydd optometryddion, optegwyr, podiatryddion a chyfleusterau gofal sylfaenol eraill;
- mannau addoli;
- carchardai;
- bwytai a chaffis;
- gorsafoedd gwasanaeth a gorsafoedd petrol;
- siopau a chanolfannau siopa;
- meysydd sioeau;
- meysydd chwaraeon a stadia;
- tecawês a gwerthwyr bwyd symudol;
- theatrau a lleoliadau celf;
- lleoliadau ar gyfer digwyddiadau dros dro fel gwyliau a sioeau, yn cynnwys digwyddiadau awyr agored;
- warysau; a
- gweithdai.

Os mai presenoldeb ar-lein yn bennaf sydd gennych, bydd angen ichi gydymffurfio â'r newidiadau ar gyfer unrhyw eiddo yr ydych yn ei ddefnyddio serch hynny.

Mae tair rhan i'r cyfreithiau newydd

1. Y gofynion i wahanu
2. Gwaharddiadau ar losgi a thirlenwi
3. Gwaharddiad ar waredu gwastraff bwyd i garthffosydd

1. Y gofynion i wahanu

Bydd angen casglu'r deunyddiau canlynol ar wahân:

- Papur a cherdyn
- Gwydr
- Metel, plastig, a chartonau (a deunyddiau eraill tebyg, er enghraifft, cwpanau coffi),
- Bwyd – dim ond ar gyfer mannau sy'n creu mwy na 5kg yr wythnos o wastraff bwyd
- Cyfarpar trydanol ac electronig gwastraff bach (sWEEE) heb eu gwerthu
- Tecstilau heb eu gwerthu

Deunyddiau i'w cadw ar wahân pan fyddant yn cael eu cyflwyno i'r casglwr gwastraff
Deunyddiau ailgylchadwy a gasglwyd ar wahân i gael eu cadw ar wahân a dim eu cymysgu

2. Gwaharddiadau ar losgi a thirlenwi

Llosgi (deunyddiau a gasglwyd ar wahân)

- Papur a cherdyn
- Metelau
- Plastig
- Gwydr
- Cartonau
- Bwyd
- Holl sWEEE
- Tecstilau heb eu gwerthu

Tirlenwi (deunyddiau a gasglwyd ar wahân)

- Papur a cherdyn
- Metelau
- Plastig
- Gwydr
- Cartonau
- Bwyd
- Holl sWEEE (yn cynnwys y rhai nas gwerthwyd)
- Holl decstilau (yn cynnwys y rhai nas gwerthwyd)

Gwaharddiad ar anfon holl wastraff pren o eiddo annomestig a domestig i dirlenwi

3. Gwaharddiad ar waredu gwastraff bwyd i garthffosydd

- Gwaharddiad ar waredu holl wastraff bwyd i garthffosydd yn cynnwys drwy beiriannau mathru, dad-ddyfrio neu driniaeth ensymig.
- Bydd hyn yn dargyfeirio gwastraff bwyd o gael ei waredu ac yn ei anfon i Dreulio Anaerobig (Anaerobic Digestion/AD) ac yn cynhyrchu ynni adnewyddadwy.
- Gwastraff bwyd i gael ei gasglu ar wahân yn y ffynhonnell o holl weithleoedd sy'n cynhyrchu 5kg neu fwy fesul wythnos.

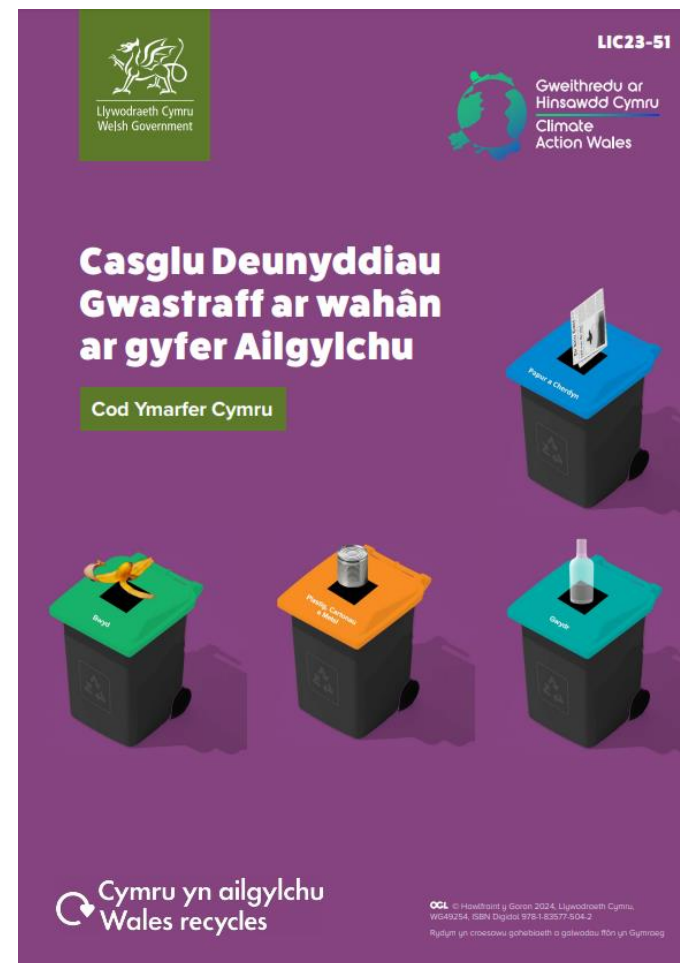
Gorfodi'r cyfreithiau newydd hyn

- Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) sy'n gyfrifol am wneud yn siŵr bod deunyddiau yn cael eu gwahanu a'u casglu'n gywir, a bod y gwaharddiad ar anfon ailgylchu i dirlenwi neu i'w losgi yn cael ei ddilyn.
 - Awdurdodau Lleol sy'n gyfrifol am wneud yn siŵr bod y gwaharddiad ar wastraff bwyd yn mynd i garthffosydd yn cael ei ddilyn.
 - Os nad ydych yn cydymffurfio â'r gyfraith, gallai olygu dirwy i'ch gweithle.
 - Mae meddianwyr eiddo yn gyfrifol am weithredoedd eu staff ac yn atebol amdanynt.
-

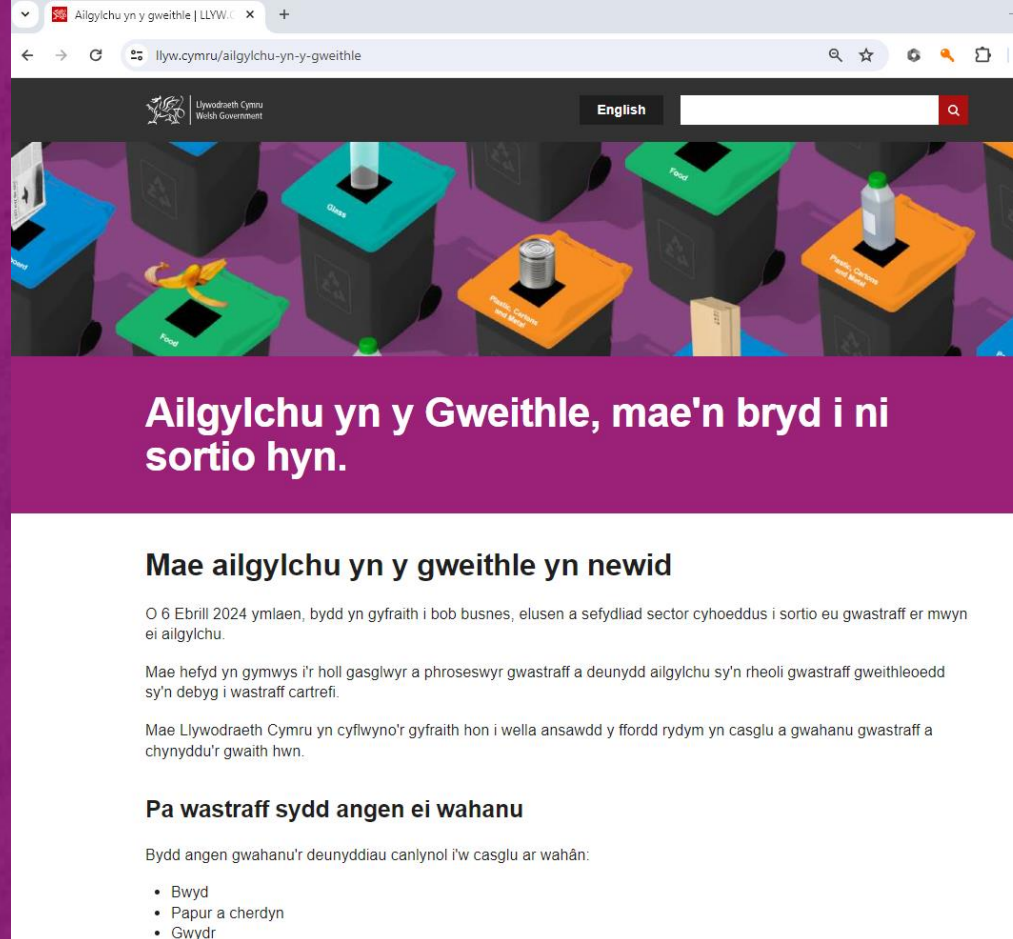
Sut i Baratoi

Darllenwch y Cod Ymarfer – mae'n cynnwys yr holl fanylion ar sut i gydymffurfio â'r rheoliadau

[Casglu Deunyddiau Gwastraff ar Wahân ar gyfer Ailgylchu: Cod Ymarfer Cymru | LLYW.CYMRU](#)

Gwybodaeth ar gael

Ailgylchu yn y Gweithle, mae'n bryd i ni sortio hyn.

Mae ailgylchu yn y gweithle yn newid

O 6 Ebrill 2024 ymlaen, bydd yn gyfraith i bob busnes, elusen a sefydliad sector cyhoeddus i sortio eu gwastraff er mwyn ei ailgylchu.

Mae hefyd yn gymwys i'r holl gasglwyr a phroseswyr gwastraff a deunydd ailgylchu sy'n rheoli gwastraff gweithleoedd sy'n debyg i wastraff cartrefi.

Mae Llywodraeth Cymru yn cyflwyno'r gyfraith hon i wella ansawdd y ffordd rydym yn casglu a gwahanu gwastraff a chynyddu'r gwaith hwn.

Pa wastraff sydd angen ei wahanu

Bydd angen gwahanu'r deunyddiau canlynol i'w casglu ar wahân:

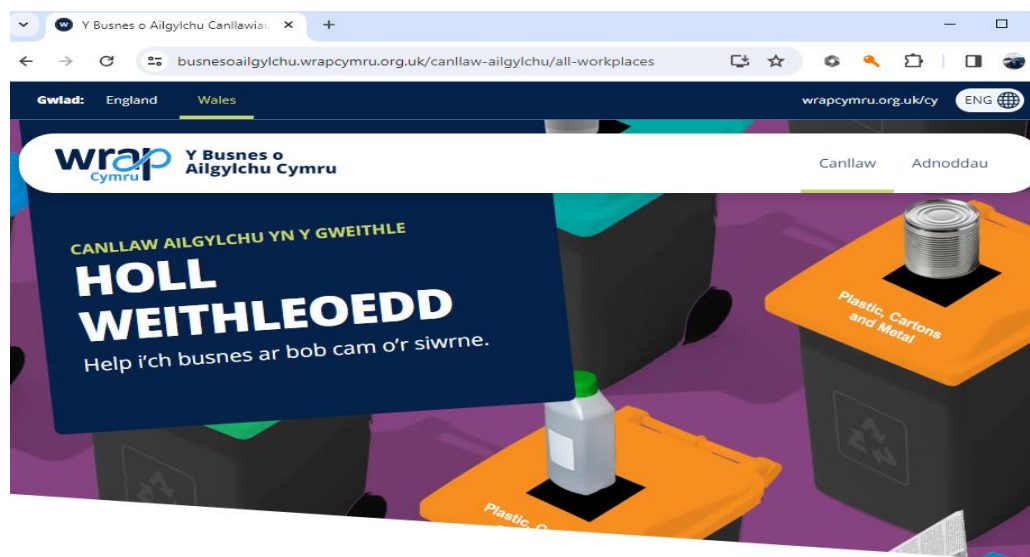
- Bwyd
- Papur a cherdyn
- Gwydr

- Gwefan Llywodraeth Cymru
- Canllawiau cyffredinol ar y newidiadau
- Cod Ymarfer
- [Ailgylchu yn y gweithle | LLYW.CYMRU](https://www.llyw.cymru/ailgylchu-yn-y-gweithle)
- <https://www.llyw.cymru/ailgylchu-yn-y-gweithle>

Cymorth gan WRAP Cymru

Gwefan 'Y Busnes o Ailgylchu' newydd

Canllawiau ar gyfer holl weithleoedd

Newid sector

Mae'r gyfraith ailgylchu newydd yn berthnasol i holl weithleoedd Cymru.

Dyma grynodeb o'r newidiadau ynghyd â chyngor ar sut gallwch baratoi ar eu cyfer.

Daw'r gyfraith newydd i rym ar **6 Ebrill 2024**. Mae'n golygu y bydd angen i holl weithleoedd, fel busnesau, y sector cyhoeddus, ac elusennau, wahanu eu deunyddiau ailgylchadwy yn yr un modd ag y gwnaiff y rhan fwyaf o aelwydydd eisoes.

Mae'n berthnasol hefyd i holl gasglwyr a phroseswyr gwastraff ac ailgylchu sy'n rheoli gwastraff sy'n debyg i wastraff domestig o weithleoedd.

busnesoailgylchu.wrap.org.uk

Sut i Baratoi

Deall eich gwastraff ac ailgylchu

Cynnal archwiliad gwastraff i ganfod pa wastraff sy'n cael ei gynhyrchu ar hyn o bryd a pha ailgylchu sy'n digwydd eisoes

Ymhlith y meysydd o fewn gweithle sydd fwyaf tebygol o gynhyrchu gwastraff mae:

- Gan ddeiliaid stondinau, arddangoswyr, arlwywyr symudol, a cheginau ar y safle sy'n cynhyrchu bwyd (gwastraff paratoi)
- Blaen tŷ – biniau ymwelwyr
- Ardaloedd cefn llwyfan
- Ystafell staff/ystafell fwyta
- Swyddfa

Atal gwasttraff

Bydd lleihau faint o wastraff rydych yn ei gynhyrchu'n helpu i arbed arian

- Darparu e-docynnau, canllawiau electronig a mapiau i ymwelwyr;
- Nodi y dylid defnyddio cynhyrchion eilgylch neu y gellir eu hailgylchu yn yr amodau masnachu ar gyfer deunyddiau hyrwyddo neu ar gyfer cynhyrchion gwasanaeth bwyd;
- Annog defnyddio cwpanau neu wydrau y gellir eu hail-lenwi, sefydlu cynllun ernes a dychwelyd ar gyfer cynwysyddion diodydd aildefnyddiadwy;
- Darparu gorsafoedd ail-lenwi ar gyfer dŵr yfed;
- Cyfyngu ar ba nwyddau y caiff ymwelwyr, cyflenwyr, gwerthwyr neu arlwywyr ddod â nhw i'r lleoliad;
- Annog peidio â defnyddio eitemau untro fel pecynnau saws, llaeth, siwgr neu goffi unigol ac
- Annog arlwywyr i roddi stoc gwarged neu heb ei werthu.

Casgliadau ar wahân

Sefydlu cynllun ailgylchu sy'n cydymffurfio

Cyfrifoldeb perchennog y busnes fydd cydymffurfio.

Ystyriwch y canlynol:

- Faint o wastraff rydych yn debygol o'i gynhyrchu yn ystod y digwyddiad;
- faint o gynwysyddion a lleoliadau fydd gennych i gasglu gwastraff ac ailgylchu ohonynt;
- A fydd angen casgliadau ar adegau penodol arnoch yn ystod amserlen y digwyddiad;
- Siaradwch gyda'ch casglwr gwastraff presennol am eich anghenion ailgylchu newydd.
- Gallech hefyd gael dyfynbrisiau gan amrywiaeth o gasglwyr er mwyn cael y pris gorau a'r gwasanaeth sy'n fwyaf addas i chi.

Biniau

ble a sut byddwch yn storio eich gwastraff ac ailgylchu.

Ystyriwch y canlynol:

- dylai fod yn ddiogel a hygyrch i bobl, yn cynnwys defnyddwyr sydd ag anableddau, a'ch casglwr gwastraff;
- dylid eu gwirio'n rheolaidd trwy gydol y digwyddiad i osgoi gorlenwi a halogi,
- dylent fod yn ddigon cadarn a chryf i wrthsefyll y tywydd a chael eu defnyddio'n barhaus;
- ddim wedi'u lleoli wrth ymyl ardaloedd paratoi neu storio bwyd am resymau diogelwch a hylendid;
- ddim mewn lleoliadau sy'n peri rhwystr, perygl tân neu'n rhwystro llwybrau dihangfa;
- darparwch ddigon o le;
- dylai fod yn agos i ble caiff y gwastraff ac ailgylchu ei greu;
- dylai fod yn daclus, yn lân, a heb lanast neu wastraff rhydd a
- dylai fod yn ddiogel ac nid yn caniatáu i wastraff neu ailgylchu ddianc.

Cymorth gan WRAP Cymru

Adnoddau cyfathrebu

- Posteri, sticeri biniau
- Eiconau ffrydiau deunyddiau, yn cynnwys ffrwd newydd

[Ailgylchu yn y Gweithle: darluniau ar gyfer arwyddion a chynwysyddion ailgylchu | WRAP \(wrapcymru.org.uk\)](https://www.wrapcymru.org.uk)

plastig, cartonau a metal
plastic, cartons & metal

CARBORD A PHAPUR CARDBOARD & PAPER

✓ le plis ✓ Yes please

Cardbord
Cardboard

Papur swyddfa
Office paper

Amlenni
Envelopes

Papurau newydd
Newspapers

Llyfrynau a chatalogau
Brochures & catalogues

Cylchgronau
Magazines

✗ Dim diolch

- ✗ Gwasttraff bwyd neu hylifau
- ✗ Bagiau Jiffy, neu amlenni gyda phadin neu swigod
- ✗ Swigod lapio
- ✗ Bagiau neu ddeunydd lapio plastig
- ✗ Cartonau bwyd neu ddiod
- ✗ Cwpanau coffi
- ✗ Hancasi neu dyweli papur

✗ No thank you

- ✗ Food waste or liquids
- ✗ Jiffy bags, padded or bubble envelopes
- ✗ Bubble wrap
- ✗ Plastic bags or wrapping
- ✗ Food or drink cartons
- ✗ Coffee cups
- ✗ Paper tissues or towels

busnesoailgylchucymru.com | businessofrecyclingwales.com

GWASTRAFF BWYD FOOD WASTE

✓ le plis ✓ Yes please

Bagiau te
Tea bags

Gwaddodion coffi
Coffee grounds

Crafion ffwrwythau a llysiau
Fruit & veg peelings

Bwyd dros ben diangen
Unwanted leftovers

✗ Dim diolch

- ✗ Hylifau
- ✗ Deunydd pacio
- ✗ Bagiau neu deunydd lapio plastig
- ✗ Cwpanau coffi
- ✗ Papur cegin neu dyweli papur

✗ No thank you

- ✗ Liquids
- ✗ Packaging
- ✗ Plastic bags or wrapping
- ✗ Coffee cups
- ✗ Kitchen roll or paper towels

busnesoailgylchucymru.com | businessofrecyclingwales.com

Cymru yn ailgylchu
Wales recycles

Y Busnes o Ailgylchu Cymru | The Business of Recycling Wales

For office use only: 10/2023

Cymru yn ailgylchu
Wales recycles

Y Busnes o Ailgylchu Cymru | The Business of Recycling Wales

For office use only: 10/2023

Gweithleoedd sy'n creu ac yn trin gwastraff bwyd

Mae'r gyfraith i wahanu ac ailgylchu gwastraff bwyd yn berthnasol i unrhyw eiddo sy'n creu mwy na **5kg o wastraff bwyd fesul wythnos**, fel:

- Gwestai
 - Bwytai
 - Caffis
 - Tecawês
 - Busnesau arlwyo (yn cynnwys y rhai mewn digwyddiadau fel stondinau bwyd)
 - Neuaddau bwyta mewn canolfannau siopa
 - Stadia chwaraeon
 - Ffreuturau
 - Tafarndai
 - Swyddfeydd gyda ffreuturau, caffis neu gyfleusterau cegin
 - Ysgolion, colegau, carchardai, cartrefi nyrsio ac ysbytai ac
 - Unrhyw weithleoedd eraill sy'n gweini bwyd.
-

Gwastraff bwyd a hylendid

Mae'r [Asiantaeth Safonau Bwyd](http://www.food.gov.uk/cy) (www.food.gov.uk/cy) hefyd yn darparu arweiniad sy'n golygu bod angen ichi:

- storio bwyd mewn cynwysyddion y gellir eu selio sydd yn:
 - soled, a digon cryf i ddal gwastraff bwyd;
 - mewn cyflwr da – h.y. heb ddifrod neu holltau a allai alluogi plâu i gyrraedd y gwastraff neu achosi gollyngiadau ac
 - yn hawdd eu glanhau a'u diheintio;
- symud gwastraff bwyd a sbwriel arall o ardaloedd cyn gynted â phosibl a
- bod â digon o gyfleusterau storio gwastraff i storio a gwaredu gwastraff bwyd a sbwriel arall i'w cadw'n lân.

Cymorth gan WRAP ar gyfer lleihau gwastraff bwyd

Mae WRAP yn darparu cymorth i fusnesau leihau gwastraff bwyd drwy:

- [The Guardians of Grub](https://guardiansofgrub.com), ymgyrch sy'n cefnogi busnesau Gwasanaethau Lletygarwch a Bwyd i leihau'r symiau syfrdanol o fwyd a gaiff ei wastraffu bob blwyddyn.

guardiansofgrub.com

- Map trywydd a phecyn adnoddau yw'r [WRAP Food Waste Reduction Roadmap Toolkit](https://wrap.org.uk/resources/tool/food-waste-reduction-roadmap-toolkit), sy'n helpu busnesau bwyd i weithredu mewn modd wedi'i dargedu i leihau gwastraff yn eu gweithrediadau eu hunain, yn eu cadwyn gyflenwi, a chan eu cwsmeriaid.

wrap.org.uk/resources/tool/food-waste-reduction-roadmap-toolkit

Hyfforddiant staff

- Sicrhewch eu bod yn gwybod beth y gellir ac na ellir ei ailgylchu i leihau halogiad;
- Darparwch gyfarwyddiadau clir am yr hyn y dylent ei wneud;
- Defnyddiwch hyfforddiant sefydlu i sicrhau bod dechreuwyr newydd yn gallu ailgylchu o'r diwrnod cyntaf, gyda hyfforddiant rheolaidd a nodiadau atgoffa ar gyfer yr holl weithwyr;
- Ystyriwch faint y cynwysyddion, yn enwedig y rhai ar gyfer gwastraff bwyd, er mwyn lleihau'r risgiau codi a chario i unrhyw un sy'n gwagio cynwysyddion i finiau mwy;
- Anogwch staff i ddweud wrthyh sut mae pethau'n gweithio trwy gydol y digwyddiad a gwnewch newidiadau yn ôl yr angen; a
- Ceisiwch adborth gan y staff ar ôl y digwyddiad i nodi a gweithredu ar unrhyw welliannau ar gyfer digwyddiadau yn y dyfodol.

Cymorth gan WRAP Cymru

- Canllaw defnyddiwr ar sut i fanteisio i'r eithaf ar adnoddau
- Templed PowerPoint i'w ddefnyddio mewn sesiynau briffio staff
- Cwestiynau Cyffredin
- Ebst – WalesRecycles@wrap.org.uk / CymruYnAilgylchu@wrap.org.uk

**The Business
of Recycling**

User Guide

wrap The Business
of Recycling

Cymorth gan WRAP Cymru

Canllawiau penodol ar gyfer sectorau, astudiaethau achos a gweminarau, ar sut i gydymffurfio â'r rheoliadau newydd ar gyfer y sectorau canlynol:

- Busnesau bach a chanolig (SME) – 30 Ion 10yb
- Cyfleusterau adloniant a hamdden (yn cynnwys meysydd gwerysyla, chalets, cabanau gwyliau, gwestai, carafanau) 31 Ion 10am
- Manwerthu – 6 Chwe 10yb
- Lleoliadau preswyl (yn cynnwys cartrefi gofal) – 6 Chwe 2yh
- Lletygarwch a gwasanaethau bwyd – 7 Chwe 10yb
- **Digwyddiadau awyr agored – 8 Chwe 2yh**
- Lleoliadau addysg a phrifysgolion – 20 Chwe 10am

Crynodeb

- 6 Ebrill 2024
- Yn berthnasol i holl weithleoedd
- Gofyniad i wahanu ar gyfer ailgylchu
- Dim gwastraff bwyd i garthffosydd
- Gwaharddiadau ar ffrydiau gwastraff penodol yn cael eu hanfon i losgi a thirlenwi

Gŵyl y Gelli

Andy Fryers

Gŵyl y Gelli – Cefndir

Gŵyl y Gelli – Rhyngwladol

Effeithiau Uniongyrchol:

Ynni

Dŵr

Trafnidiaeth

Caffael

Gwastraff

ar wahân)	Tunelledd	Cyfaint	Cyrchfan
Cardbord/ papur Gwydr	6.3 Tunnell	4 x ro-ros 40cyd	Hereford Waste paper PCC
Gwastraff bwyd	4 tunnell	2 x sgipliau 40cyd	Compost PCC
Bwyd dros ben	30kg	60lt llaeth, 100kg ffa tun, 12 x bocs o fara pita.	Dosbarthwyd i brosiect Digartrefedd Shrewsbury Arc, a thrigolion lleol Caepost
Plastig a chaniau	6.3 tunnell	250 wb plastig 40 x wb caniau	
Tetra Pak	20 kg	Tua 11 x bag	Ailgylchu Cartonau ACE
Ffilm polythen	280 kg		Wye Waste Paper
Olew gwastraff	165 litr = 0.2 tunnell		Trosi i danwydd Gwyrdd
Llyfrau	250kg	25 x cynhwysydd	Siopau llyfrau elusen yn y Gelli a'r ardal leol.
Cretiau llaeth	10kg		Dychwelwyd i'r llaethdy

Deunyddiau a ddargyfeiriwyd o dirlenwi

Basgedi bara	10kg		Dychwelwyd i'r becws
Metel sgrap	180kg		Anfonwyd i ailgylchu
Amrywiol ddeunyddiau crefft a baneri	20kg		Storfa ailgylchu plant
Tecstilau	10kg		Ailgylchu tecstilau OXFAM a
Offer trydanol	10kg		Anfonwyd ar gyfer ailgylchu WEEE
Bordiau Foamex/Corex	20kg		Anfonwyd i Zenith – ailgylchwyd
Carpedi	10 tunnell	3 x sgipliau 40cyd	Potters Waste Management
Cyfanswm Tunelledd a Ailgylchwyd	26.61 tunnell		
Tirlenwi	9 tunnell	Cyfanswm o 3 x ro-ros 40cyd	Quick Skips

Cwpanau Coffi Ailddefnyddiadwy

Mae'r Cynllun Cwpanau, ynghyd â dull llymach o ymdrin â chreu gwastraff yn gyffredinol, wedi arwain at leihau gwastraff cyffredinol na ellir ei ailgylchu gan 25%.

Cwpanau coffi compostadwy:

- 2017 : 350 llond bin olwynion (*full wheelie bins*/FWB) (biniau 240lt)
- 2018 : 25 FWB = lleihad 92%.
- 2019 : 11 FWB = lleihad 56%.
- 2023 : 25 FWB = lleihad 92%.
- 2023 : defnyddiwyd 27912 o gwpanau coffi: dychwelwyd 23880 cwpan fudr : aethpwyd â 4032 gartref.

Caniau a phlastig i'w hailgylchu

- 2017 : 1,000 FWB
- 2018 : 850 FWB = lleihad 15%.
- 2019 : 479 FWB = lleihad 44%
- 2023 : 250 FWB (plastig) 40 FWB (caniau) = lleihad 71%.

Crynodeb o Ganlyniadau Ôl-troed Ecolegol

Categori	Cyfanswm Ôl-troed Ecolegol Ymwelwyr (gha/yn ystod yr ŵyl)	Ôl-troed Ecolegol Ychwanegol Ymwelwyr (gha/yn ystod yr ŵyl)	Ôl-troed Ecolegol Ymwelwyr gartref ¹ (gha/yn ystod yr ŵyl)
Bwyd a Diod	260	-340	600
Llety (defnydd ynni'n unig)	1 100	190	920
Teithio	2 000	1 700	250
Cyfanswm	3 300	1 500	1 800

¹ Mae'r amcangyfrifon yn seiliedig ar ffigurau defnyddio'r preswlydd cyfartalog yng Nghaerdydd yn 2006 am yr un nifer o ddyddiau ag y treuliodd ymwelwyr yn yr ŵyl (h.y., 300,000 – 3 fesul ymwelydd) (Collins et al., 2005). (data Gŵyl y Gelli o 2012)

Newydd ar gyfer 2024

- Llaeth – % fawr o'r plastig sydd yn codi o hyd yw poteli llaeth HDPE – Peiriant Llaeth.
- Archwilio defnydd tybiau bwyd ailddefnyddiadwy.
- Rheoliadau Newydd gan Lywodraeth Cymru.

Effeithiau Anuniongyrchol Ymwelwyr:

Trafnidiaeth

Llety

Gwyliau a Digwyddiadau fel:

- canolfannau ymchwil
- lleoedd i arbrofi
- sbardun ar gyfer newid
- PAM?
- Hamddenol
- Dan reolaeth
- Ffocws
- Ddim yn normal

Ymyriadau a Dyfeisiadau

Mynd ati'n weithredol i ddefnyddio gwyliau a digwyddiadau fel lleoedd i arbrofi a threialu:

- newid cymdeithasol, cysyniadau a syniadau newydd
- Arbrofion, ymyriadau a dyfeisiadau ffisegol

- Ymgysylltu â materion amgylcheddol, bioamrywiaeth, brodorol a chymdeithasol drwy ddigwyddiadau a dadleuon wedi'u rhaglennu.
- Partneriaeth allyriadau CO2 gwyliau Hay Colombia – wedi'i olrhain gan PWC a'i wrthbwysu drwy Acción Verde
- Cynlluniau lleihau gwastraff ac ailgylchu pan fo'r rheiny ar gael- cynhaliwyd y cynllun ailgylchu cyhoeddus cyntaf erioed yn ein Gŵyl Maldives Festival 2010
- Lansio'r Cynllun Datblygu Cynaliadwy-Llywodraeth Cymru

Mewn partion mae'r syniadau gorau'n egin.

Andy Fryers – Cyfarwyddwr Cynaliadwyedd

andy@hayfestival.org

@AndyFryers

@hayfestival

Busnes Cymru

Cael y cymorth y mae ei angen arnoch

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cymorth Busnes

- Busnes Cymru yw'r gwasanaeth cymorth busnes, wedi'i ariannu'n llawn, gan Lywodraeth Cymru, sy'n helpu busnesau Cymru ac egin entrepreneuriaid gael mynediad at yr wybodaeth, y cyngor, a'r cymorth y mae ei angen arnynt i ddechrau, rhedeg, a thyfu eu busnesau.
- Dim ots ble mae busnes arni yn ei gylch oes, o'r camau cyntaf i gyfnod twf, yn sefydledig, yn ehangu, neu'n aeddfedu, mae gan Busnes Cymru'r sgiliau, y profiad a'r wybodaeth i arwain a chynorthwyo uchelgeisiau'r busnes.
- Mae'r lefel o gefnogaeth yn cael ei deilwra yn ôl angen y busnes ac rydym yn cynnig cyfuniad o gymorth ar-lein ac wyneb yn wyneb, ynghyd â gweithdai a chyngor unigol.

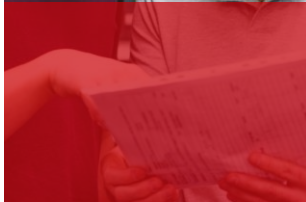

Beth?

- Cyngor busnes cyffredinol
- Cyngor ar dendro
- Cyngor ar gydraddoldeb, amrywiaeth ac adnoddau dynol
- Cymorth masnachu rhyngwladol
- Porth Sgiliau
- Mentora busnes
- Datgarboneiddio

Sut?

- Cymorth ar-lein
- Gweithdai a Gweminarau
- Cymorth 1 i 1

Datgarboneiddio Cefnogaeth

- Effeithlonrwydd ynni
- Systemau Rheoli Amgylcheddol
- Cyfrifiadau allyriadau
- Cynlluniau lleihau carbon
- Ynni adnewyddadwy
- Rheoli gwastraff
- Sgiliau Gwyrdd
- Trafnidiaeth Gynaliadwy
- Cydymffurfio â'r gyfraith
- Addewid Twf Gwyrdd

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

“With the help of Business Wales, I was able to start and grow my Video Editing business. Their support has been invaluable to me.”

Brian Hedges-Webb, B C Webb Media

Busnes
Cymru
Business
Wales

Get fully funded support for starting your own business by clicking on the link above

“Business Wales has been a great mentor for our business, the speed of reply is incredible and is very important for any business and entrepreneur.”

Ammar Akhtar, Finalrentals Limited

Busnes
Cymru
Business
Wales

Get fully funded support for starting your own business by clicking on the link above

Busnes | Business
Cymru | Wales

Gareth.davies@businesswales.org

03000 6 03000

busnescymru.llyw.cymru
businesswales.gov.wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Unrhyw
gwestiynau?

Diolch Thank you

WalesRecycles@wrap.org.uk

CymruYnAilgylchu@wrap.org.uk

Gweithredu ar
Hinsawdd Cymru

Climate
Action Wales